

Förklaring

VAD MENAR VI NÄR VI PRATAR OM?

Ett material för att tydliggöra begrepp när det kommer till jämställdhet, mångfald och inkludering

Inledning

Vi inleder guiden med att kort förklara innebörden av grundläggande begrepp som kommer att dyka upp i arbetet med jämställdhet, mångfald och inkludering.

Jämställdhet

Jämställdhet innebär att kvinnor och män ska ha samma möjligheter och rättigheter att forma samhället och sina egna liv. Begreppet jämställdhet behandlar en uppdelning i kvinnor och män men alla människor identifierar sig inte som kvinna eller man, dock påverkas vi alla av de normer och kategoriseringar kopplat till kön som existerar i samhället.

Jämställdhet förutsätter en jämn fördelning av makt och inflytande, samma möjligheter till ekonomiskt oberoende, lika villkor och förutsättningar i fråga om företagande, arbete, arbetsvillkor samt utvecklingsmöjligheter i arbetet, lika tillgång till utbildning och möjligheter till utveckling av personliga ambitioner, intressen och talanger, delat ansvar för hem och barn samt frihet från könsrelaterat våld (Jamstall.nu). En annan aspekt av jämställdhet är kopplad till representation av kvinnor och män. Vanligtvis betraktas en procentuell fördelning på mellan 40 och 60 procent eller jämnare som jämställt. The Yes Way föreslår dock att ambitionen och mål ska ligga på en 50/50 procent fördelning.

Jämställdhet handlar dock alltid om mer än kön. Alla människor är olika utifrån fler mångfaldsaspekter såsom t.ex ålder eller etnicitet. Det ger individer olika värdefulla perspektiv men gör också att de bemöts olika och att möjligheten att påverka kan se olika ut. Detta kan beskrivas genom ett intersektionellt perspektiv. Intersektionalitet används för att beskriva hur olika maktordningar (hierarkiska ordningar i vilken olika grupper i samhället ges makt) och diskrimineringsgrunder påverkar och ibland förstärker varandra, en enskild maktordning kan inte förstås oberoende av andra. Intersektionalitet synliggör att vare sig gruppen kvinnor eller gruppen män är enhetlig och att det dessutom finns personer som inte definierar sig inom dessa kön. (Jamstall.nu).

Jämställdhetsintegrering

Jämställdhetsintegrering är en politisk strategi för att uppnå ett jämställt samhälle. Strategin innebär kortfattat att ett jämställdhetsperspektiv ska införlivas i allt beslutsfattande, på alla nivåer och i alla steg av processen, av de aktörer som normalt sett deltar i beslutsfattandet (Jamstall.nu).

Mångfald

Mångfald handlar om olikheter, i det här fallet bland individer. Det är ett omfattande begrepp som rymmer mycket.

Individer med olika bakgrund och egenskaper kan bidra till mer innovativa organisationer. Det handlar om att skapa en arbetsplats fylld med med olika perspektiv som alla kan lära sig och utvecklas av.

Mångfald kan till exempel beskrivas utifrån de sju lagstadgade diskrimineringsgrunderna:

- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Läs mer om diskriminering och diskrimineringsgrunderna på Diskrimineringsombudsmannens hemsida www.do.se.

Men mångfald kan även beskrivas utifrån aspekter som t.ex:

- Socioekonomisk bakgrund
- Utbildningsbakgrund
- Kompetens
- Erfarenhet
- Förmågor
- Karriärbana
- Personlighet

Inkludering

Inkludering kan handla om en organisationskultur och arbetsplats som kännetecknas av respekt och acceptans där alla kan påverka organisationen och få möjlighet att utvecklas.

Inkludering är en viktig pusselbit för att lyckas med jämställdhets- och mångfaldsarbete. En brist på inkludering hämmar individens möjligheter och potential och riskerar att jämställdhets- och inkluderingsarbetet inte leder till de

önskade resultaten i organisationen. I innovationsarbete finns det många exempel på misslyckanden som kan härledas till en brist på inkludering.

- Till exempel, programvaror för röstigenkänning som inte känner igen vissa typer av röster
- Eller artificiell intelligens som används för rekrytering och diskriminerar kandidater.
- eller smink som inte passar alla hudfärger

www.theyesway.se

Kontakta oss vid frågor på hey@theyesway.se